

NOTA DE PREMSA

comunicacio@iphes.cat
www.iphes.cat

L'excavació al jaciment de Cal Sitjo de Sant Martí de Tous posa al descobert estructures d'hàbitat neolítiques

Durant la tercera campanya d'excavació en aquest jaciment de l'Anoia s'han recuperat també nombroses restes d'eines de pedra, fogars i ceràmica

El potencial del jaciment permetrà als investigadors aprofundir en el coneixement de les societats del passat en el trànsit del Mesolític al Neolític

Tarragona, 25 de novembre de 2022. Entre el 24 d'octubre i l'11 de novembre s'ha dut a terme la tercera campanya d'excavació arqueològica en el jaciment de Cal Sitjo (Sant Martí de Tous, Anoia), sota la direcció de Bruno Gómez de Soler i Josep Vallverdú, investigadors de l'IPHES-CERCA, durant la qual s'han pogut documentar estructures d'hàbitat de les societats neolítiques que varen ocupar aquesta zona de la Catalunya central. Alhora, s'ha recuperat nombroses eines de pedra, especialment de sílex, així com també restes de fogars i ceràmica. El jaciment, amb una potència estratigràfica de més de 8 metres, permetrà als investigadors aprofundir en el coneixement del trànsit entre les societats del mesolític al neolític de la zona central de Catalunya, un fenomen molt poc conegut en el registre arqueològic.

Imatge general del jaciment de Cal Sitjo a Sant Martí de Tous. Foto: Gerard Campeny / IPHES

Situat al sud-oest del municipi de Sant Martí de Tous (Anoia, Barcelona), concretament al marge esquerre de la riera de Tous, el jaciment de Cal Sitjo està format per dipòsits fluvials quaternaris que ha anat formant i dipositant la riera de Tous al seu pas. Els sediments fluvials estan formats principalment per travertins, argiles i sorres, els quals han quedat al descobert per l'efecte de l'erosió de la pròpia riera, deixant al descobert un tall de més de 8 metres de potència. D'aquesta manera, els investigadors han tingut la oportunitat de poder realitzar diferents datacions radiomètriques de dalt a baix de la seqüència, els resultats de les quals són molt esperançadores ja que situen el paquet sedimentari entre els 9.300 cal abans del present (BP) de baix als 5.700 cal BP de la part alta.

Imatge dels treballs d'excavació en el subnivell 3b de Cal Sitjo a Sant Martí de Tous. Foto: Bruno Gómez / IPHES

Amb aquestes bones perspectives, els investigadors de l'IPHES-CERCA van decidir l'any 2019 començar un projecte en aquest indret, consistent en una excavació manual en forma d'un sondeig d'una superfície d'aproximadament 15 m². Per tal d'efectivament corroborar i valorar el potencial arqueològic del jaciment.

En el transcurs dels treballs efectuats durant les campanyes anteriors, amb la recuperació d'abundant material lític i ceràmic del neolític, ja es va poder comprovar que el jaciment tenia gran interès. Durant l'excavació d'enguany, s'ha donat continuïtat a aquests treballs, podent explorar els primers 2 metres de la seqüència estratigràfica. S'han identificat clarament dos conjunts estratigràfics: el conjunt A i el B. En el conjunt estratigràfic A, el qual correspondria a una plana d'inundació, s'hi han identificat fins a 3 nivells arqueològics diferents, essent el nivell 3 el que ha proporcionat la major part de material arqueològic. Les datacions radiomètriques fetes en aquest nivell, el situen durant el Neolític mig amb una cronologia de 5.765-5.655 Cal BP. Dintre d'aquest nivell 3 s'han identificat com a mínim tres fases d'ocupació diferents (3a, 3b i 3c).

Pel que fa al conjunt B, de moment s'hi ha identificat un nivell arqueològic, el nivell 4, que les datacions el situen entre el 6.020 i el 5920 cal BP. Es tracta d'un nivell

corresponent a un Neolític post-cardial i que si bé encara no s'ha pogut excavar en extensió, sí que s'hi ha pogut documentar també grans blocs de pedra sorrenca que s'ha interpretat com a part d'una estructura d'hàbitat.

L'objectiu de la campanya d'enguany era continuar amb l'excavació manual del subnivell 3b i hi han participat un equip de 8 persones, entre investigadors de l'IPHES-CERCA, de la Universitat Autònoma de Barcelona i estudiants del Màster en Arqueologia del Quaternari i Evolució Humana de la URV. Els treballs han pogut documentar diverses estructures d'hàbitat, així com també estructures de fogars, restes de ceràmica i eines de pedra, d'entre les quals destaquen dues destrals polides i una petita àrea de talla.

Detall d'una aixxa polida del neolític mig recuperada durant la campanya de 2022 en el jaciment de Cal Sitjo a Sant Martí de Tous. Foto: Bruno Gómez / IPHES

Sens dubte, el jaciment de Cal Sitjo esdevindrà un jaciment de referència per tal de conèixer les dinàmiques socials i culturals de les comunitats del Mesolític i Neolític de la Catalunya central, un període que no disposa de massa jaciments amb aquesta cronologia i caldrà esperar que els treballs d'excavació dels propers anys proporcionin noves sorpreses als investigadors i es confirmi el potencial global del jaciment.

Finançament

La intervenció arqueològica al jaciment de Cal Sitjo s'emmarca en el projecte quadriennal *Territoris prehistòrics de la conca de l'Anoia (2022-2025)* aprovat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. La campanya ha estat finançada pel Departament de Cultura (ARQ001SOL-201-2022), per l'AGAUR (017 SGR 836 -GAPS-), el MICINN (PID2019-103987GB-C31) i l'Ajuntament de Sant Martí de Tous i ha comptat amb el suport de l'associació Amics de Sant Martí de Tous i, sobretot, pel propietari dels terrenys.

Per a més informació podeu contactar:

comunicacio@iphes.cat

Telf. 616767864 (Gerard)